

תוכנית להכשרת מאמני כדורגל

1. מטרת התוכנית:

- הקניית מיומנויות באימון כדורגל, טקטיקה וניהול משחק.
- הכרת אנשי מקצוע בצורה המיטבית ביותר המותאמת לדרישות בשטח בנושאים.
- יסודות במשחק הגנה, במרכז שדה והתקפה קבוצתיים

2. תנאי קבלה לקורס:

על פי תנאי הקבלה כפי שמופיעים בתנאים להכרה במוסד/בבית ספר להכשרת מדריכים של מינהל הספורט.

3. מבחני כניסה:

המועמדים יידרשו לעבור ראיון אישי ומבחן מעשי.

4. מבחני גמר:

בוגר הקורס יידרש לעמוד במבחני גמר:
 - מבחנים עיוניים (לימודי המדעים ובתורת הענף)
 - מבחן מעשי (אימון המדריך).
 ציון מעבר במבחן המעשי = 65 לפחות.
 בוגר קורס שיעמוד בהצלחה במבחני הגמר יקבל תעודת מאמן כדורגל.
 התעודה תינתן רק לאחר שהחניך השלים קורס מגיש עזרה ראשונה (בהיקף של 28 שעות, כפי שאושרה על ידי משרד הבריאות ומשרד התרבות והספורט) ובידו תעודת מגיש עזרה ראשונה ושהיא בתוקף נכון למועד מתן תעודת ההסמכה וכן סטאג' כמפורט בתוכנית הלימודים (סעיף 5) את הסטאג' יש לקיים לאחר סיום תוכנית הלימודים העיונית והמעשית בקורס.

5. תוכנית הלימודים כוללת 557 שעות כמפורט להלן:

א.	מדעים / עיוני - 155 שעות.
ב.	מעשי/ענפי - 274 שעות.
ג.	סטאג' - 100 שעות
ד.	עזרה ראשונה - 28 שעות.

סה"כ: כ-557 שעות.

הערות:

1. לתוכנית הכשרה זו יש להוסיף אם נדרש, את השעות להשלמת המבחנים העיוניים והמעשיים (על פי מס' החניכים)
2. במהלך קורס ההכשרה חייב המוסד לתת לכל חניך התנסות בהדרכה ואימון בשיעור של 3 התנסויות בנות 20 דק' לפחות כל התנסות בה יזכה החניך למשוב מהמאמן המקצועי של הקורס על הדרכתו את הקבוצה

רח' המסגר 14 תל-אביב * טלפון: 03-6367204/5 * פקס: 03-6870471

hamsger 14 Street Tel-Aviv * Tel: 03-6367204/5* Fax: 03-6870471

כתובת למשלוח דואר: משרד התרבות והספורט/מינהל הספורט - רח' המסגר 14 ת.ד. 57577 ת"א 61092

E-MAIL: shlomosa@most.gov.il

www.most.gov.il - אינטרנט

כתובת אתר "שער הממשלה": www.gov.il

א. תוכניות לימודים עיונית - סה"כ 155 שעות לימוד

א'1 - אנטומיה (15 שעות)

שעות הלימוד	נושאי הלימוד	שעור מס.
2	מבנה שלד הציר	1
2	מבנה שלד הגפיים	2
2	המשך + מבנה מפרק הכתף, ברך, קרסול	3
6	מערכת השרירים	4 – 6
2	מערכת העצבים	7
1	מבחן מסכם	8

מקורות לימוד מומלצים:

1. צוות רכזי האנטומיה. (2002). "אנטומיה – מקראה לקורסי המדריכים". הוצאת ביה"ס למאמנים ע"ש נט הולמן, מכון וינגייט. נתניה.
2. Moore, K. (1997). "Clinically Oriented Anatomy". Williams & Wilkins.
3. Netter, F. (1990). "Atlas of Anatomy". Ciba. New Jersey.

א'2 – פיזיולוגיה כללית ובמאמץ (15 שעות)

שעות לימוד	נושאי הלימוד	שעור מס.
4	הלב ומחזור הדם - תפקוד הלב (דופק, נפח פעימה, תפוקת הלב) במנוחה ובמאמץ. חלוקת הדם בגוף במנוחה ובמאמץ, מיצוי החמצן מהדם. יש לציין ולהדגיש את ההבדלים בין נשים לגברים.	1-2
4	מערכת הנשימה – מידות ונפחים (ERV, TV, RV, TLC, IRV) תפקוד המערכת (תדירות הנשימה, הנפח המתחלף, איוורור הריאות) במנוחה ובמאמץ, מערכת הנשימה כגורם מגביל. יש לציין ולהדגיש את ההבדלים בין נשים לגברים.	3-4
2	מערכת השרירים – יחידה מוטורית ותפקוד השריר, טיפוסי סיבים ופעילותם הפיזיולוגית, סוגי כיווץ השריר.	5
4	מערכת השרירים (המשך) הסתגלות לאימוני כוח, הסתגלות לאימוני סבולת, DOMS מנגנוני הגנה ותיעולם בספורט - כושר השריר, רפלקס המתיחה, איברון גולג'י.	6-7
1	מבחן מסכם	8

מקורות לימוד מומלצים:

1. זהר, ע., שפירא, י., (1987). "הגוף ותפקודו - אנטומיה, פיזיולוגיה, תזונה". עם עובד, ת"א.
2. רוטשטיין, א. (1992). "ביולוגיה ופיזיולוגיה של האדם במאמץ". הוצאת מכון וינגייט-נתניה.
3. ד"ר שגיא, ד., פרנקל, י. (2002). "פיזיולוגיה לקורסי המדריכים". ביה"ס למאמנים ולמדריכים ע"ש נט הולמן, מכון וינגייט, נתניה.
4. Macardle, W. D., Katch, F. I. Katch, V. L. (1991). "Exercise Physiology Energy, Nutrition and Human Performance". Philadelphia: Lea and Febiger.
5. Wilmore, J. H., Costil, D. L. (1994). "Physiology of Sport and Exercise". Champaign: Human Kinetics.

א'3- תורת האימון (30 שעות)

שעות לימוד	נושאי הלימוד	שעור מס.
2	מבוא: מהות תורת האימון ומטרותיה, תורת-אימון כללית ויחודית, מונחים ומושגים והגדרתם (ליצירת לשון משותפת): "אימון" (הבט מעמיק), "תכני אימון", "סוגי תרגילים", "אמצעי אימון", "מטרות אימון", "סוגי אימון"	1
2	גורמי ההישג הספורטיבי בענפים השונים: ניתוח ענף הספורט, סיווג ענפי, פרופיל דרישות גופניות, טכניות, טקטיות ומנטליות, דוגמאות ענפיות, "אפקט אימון" וסוגי אפקטים.	2
2	תהליך האימון: עקרונות, יחסי גומלין – מאמן/ספורטאי, קביעת מטרות, מטרות משנה ובקרת האימון. *דגש על ספורט הנשים והייחודיות שלו. אימון מהירות וגמישות (חזרה) .	3
4	אימון סבולת מתקדם: מבחני מעבדה ומבחני שדה, ויסות אימון הסבולת, תקני העמסה, התאמה לקבוצות יעד שונות. *דגש על ספורט הנשים וההבדלים.	4
4	אימון כוח מתקדם: היפרטרופיה, גיוס יחידות מוטוריות, אימון ריאקטיבי, אימון כוח מתפרץ, כוח מהיר, אימון סבולת כוח. *דגש על ספורט הנשים וההבדלים.	5
2	התכנון בספורט: מבוא, היררכיות התכנון, תכנון ארוך טווח, שלבי התכנון הרב-שנתי (יסודות, בניה, הצטרפות, הישגי/צמרת), תופעת ה- "S"	6
4	התכנון השנתי: משמעות הפריודיזציה בספורט, המודל של מטוייב, מחזורי התכנון, תקופות התכנון, אפיונים שונים לתקופות שונות	7-8
1	מחזורי הביניים: הגדרה, אפיונים, התאמה לתקופות, עקרונות תכנון, שימושים מעשיים	9
3	מחזור הזוטא: הגדרה, אפיונים, גל העומס, מחזורי-זוטא בהתאמה למחזורי ביניים ותקופות אימון, עקרונות תכנון, שימושים מעשיים	10-11
3	תכנון יחידת אימון: עקרונות מעשיים, דוגמאות	12
1	בקרת האימון: משוב, מבחנים, תחרויות (מהימנות, תקפות) ושילובם בתכנון האימון	13-14
3	מבחן מסכם	15

מקורות לימוד מומלצים:

1. בן מלך, יצחק. (1994). "תורת האימון והתחרות". הוצאת מכון וינגייט, נתניה.
2. גילעד, ע. שלו, ר. (1995). "אימון תכליתי". הוצאת ביה"ס למאמנים ולמדריכים ע"ש נט הולמן - מכון וינגייט, נתניה.
3. Ben – Melech, Y. "Training for Top Performance". Garipe Publishing Company.
4. Bompa, T. (1993). "Theory and Methodology of Coaching". Pelham Books, London.
5. Harre, D. (1982). "Principles of Sports Training". Sportverlag, Berlin.

א'4 – פסיכולוגיה של הספורט (15 שעות)

שעות הלימוד	נושאי הלימוד	שעור מס.
2	לחץ והתמודדות עם כשלון	1
4	לכידות קבוצתית ומנהיגות בספורט	2-3
2	אימון ספורטאיות	4
2	פציעות ספורט – היבטים פסיכולוגיים	5
4	התערבות פסיכולוגית בספורט – גישות בענף אישי וקבוצתי	6-7
1	מבחן מסכם	8

מקורות לימוד מומלצים:

1. בר-אלי, מ. , וינגרטן, ג. (1993). "הפסיכולוגיה של הספורט והפעילות הגופנית" – (חלק א'). מכון וינגייט, נתניה.
2. בר-אלי, מ. , וינגרטן, ג. (1996). "הפסיכולוגיה של הספורט והפעילות הגופנית" – (חלק ב'). מכון וינגייט, נתניה.
3. קמפינסקי, ה. (1999). "פסיכולוגיה של הספורט – מקראה למאמנים". הוצאת ביה"ס למאמנים ולמדריכים ע"ש נט הולמן, מכון וינגייט, נתניה.
4. שדה, ש., בר-אלי, מ. (1996). "מדריך להכנה מנטלית בספורט תחרותי". בהוצאת מכון וינגייט, נתניה.
5. שדה, ש. (1995). "פסיכולוגיה והקשרה לעבודת המאמן". ביה"ס למאמנים ולמדריכים ע"ש נט הולמן, מכון וינגייט, נתניה.
6. שדה, ש. (1986). "הקשר בין המרכיבים הקוגניטיביים והמוטוריים". אסיף , 3 . בהוצאת מכון וינגייט, נתניה.
7. אוניברסיטה פתוחה. "מבוא לפסיכולוגיה". פרקים לקריאה ינתנו בהתאם לחומר הנלמד בכיתה.

א'5 - פציעות ספורט (15 שעות)

שעות הלימוד	נושאי הלימוד	שעור מס.
4	רפואת ספורט מהי ? מערך רפואי בקבוצות ספורט / פעילות גופנית, גורמי פציעה	1-2
4	סוגי פציעות ופציעות שכיחות: חריפה, כרונית, עצמות, רקמות חיבור, מפרקים	3-4
2	הספורטאי הצעיר	5
2	גורמים החושפים לפציעה ומניעת פציעות	6
2	עקרונות הטיפול הראשוני בפציעות ספורט	7
1	מבחן מסכם	8

מקורות לימוד מומלצים:

מטרני, ר. (1993). "פציעות ספורט". הוצאת מכון וינגייט. נתניה.

א'6 – פיתוח כוח והפעלת חדר כוח (20 שעות)

שעות לימוד	נושאי הלימוד	שיעור מס.
1	חדר כושר – הנחיות כלליות, ארגון, הפעלה, התנהגות ובטיחות	1
1	תרגילים נבחרים בחדר כוח (הרמה האולימפית)	2
2	תרגילי רגליים, ותרגילים לגב עם מכונות כוח ומשקולות חופשיות	3
2	תרגילי חזה וכתפיים עם משקולות חופשיות ומכונות כוח (המשך לימוד ברמה האולימפית)	4
2	תרגילים לידיים עם מכונות כוח ומשקולות חופשיות (המשך לימוד ברמה האולימפית)	5
2	תכנון שנתי – אימון כוח (אימון מחזורי ואימון פירמידה)	6
2	תכנון שנתי - אימון כוח (שיטות אימון לפיתוח כוח ייחודי)	7
2	אימון כוח ענפי – תרגילים ייחודיים – עיוני (וידאו)	8
2	אימון כוח ענפי – תרגילים ייחודיים – מעשי	9
4	מבחן מסכם	10

הערה: יש להדגיש את דרך העבודה עם בנות .

מקורות לימוד מומלצים:

1. אורנמן, ד., נטיס, ד. (1996). "הכנה גופנית למקצועות קרב". הוצאת מכון וינגייט, נתניה.
2. אורנמן, ד., נטיס, ד. (1994). "אמצעי פיתוח כוח במקצועות קרב". "החינוך הגופני והספורט", מתוך סדרת המאמרים "סוגיות באימון כוח". בהוצאת מכון וינגייט, נתניה.
3. בילקביץ, א., קאופמן, ל. (2003). "אימון כוח לשחייני הישג".
4. בן-מלך, י., סלע, א. (1996). "הכנה גופנית למשחקי כדור". בהוצאת מכון וינגייט, נתניה.
5. שלו, ר. (1993). "סוגיות באימון כוח". סדרת מאמרים, "החינוך הגופני וספורט". הוצאת מכון וינגייט, נתניה.
6. קניץ, מ. (1988). "כוח הגוף". הוצאת מכון וינגייט, נתניה.
6. Zatsiorsky, V. (1996). "Theory and Practice of Strength Training". University of Pennsylvania.
7. Frederic, D. (2002). "Strength Training Anatomy". Human Kinetics.
8. Frederic D. (2002) "Strength Training Anatomy". Human Kinetics.

א'7 - תזונת ספורטאים (15 שעות)

שעות הלימוד	נושאי הלימוד	שעור מס.
2	בקרת משקל וירידה נכונה במשקל להישגים ספורטיביים, בדיקת הרכב גוף	1
6	מטבוליזם של פחמימות, שומנים וחלבונים במאמץ גופני. אכילה לפני, במהלך ואחרי מאמץ גופני.	2
2	משק המים והאלקטרוליטים במנוחה ובמאמץ	3
2	הפרעות אכילה אצל ספורטאים	4
2	תוספי תזונה לאוכלוסיית היעד	5
1	מבחן מסכם	6

מקורות לימוד מומלצים:

1. זולבר - רוזנברג, א. (1996). תזונה פרי מחשבה". האוניברסיטה הפתוחה.
2. "תזונת ספורט" (1986). היחידה לספורט הישגי, מכון וינגייט.

א'8 - תורת התנועה (15 שעות)

שעות הלימוד	נושאי הלימוד	שעור מס.
2	מאפייני תנועת האדם, סימטריה, יציבות, מרכז כובד, קו כובד, בסיס ושיווי משקל	1
2	תכונות של רקמת שריר ורקמות חיבור שרירים ועצמות כמנופים	2
2	שרירים ועצמות כמנופים	3
2	כוח שרירי בהיבט קינזיולוגי	4
2	תנועתיות הגף העליונה	5
2	תנועתיות האגן והבטן	6
2	תנועתיות האגן והבטן - המשך	7
1	מבחן מסכם	8

מקורות לימוד מומלצים:

1. מטרני, ר. (1993). "פציעות ספורט". המכללה לחינוך גופני ולספורט ע"ש זינמן במכון וינגייט.
2. Brunstrum, S. (1996). "Clinical Kinesiology". F.A. Daviscompany. Philadelphia.
3. Calais – Germain, B. (1993). "Anatomy of movement". Eastland press. Seattle, U.S.A.
4. Watkins, J. (1999). "Structure and function of the musculoskeletal system". Human Kinetics. U.S.A.

א'9 – אימון ילדים (15 שעות)

שעות הלימוד	נושאי הלימוד	שעור מס.
2	מבוא: הגדרות, בעיות באימון ילדים, הנחות יסוד, סרט מקצועי	1
2	שלבי ההתפתחות של ילדים, שלבים רגישים	2
2	מסקנות יישומיות לשלבי ההתפתחות - סדנא	3
2	אימון הסבולת אצל ילדים	4
2	אימון הכוח אצל ילדים	5
2	אימון המהירות והגמישות אצל ילדים	6
2	משמעות התחרות באימון ילדים, גישות באימון ילדים	7
1	מבחן מסכם	8

הערה:יש להדגיש את ההבדלים אם יש, בין הבנים לבנות.

מקורות לימוד מומלצים:

1. גיליום, ב. צ' (1979). "יסודות בחינוך לתנועה לילדים". הוצאת מכון וינגייט, נתניה.
2. גילעד, ע., שלו, ר. (1995). "אימון תכליתי". הוצאת ביה"ס למאמנים ולמדריכים ע"ש נט הולמן, מכון וינגייט, נתניה.
3. דותן, ר., אורן, ד. (עורכים). (1991). "מבחני יכולת בספורט ההישגי". הוצאת מכון וינגייט, נתניה.
4. טננבאום, ג. (עורך). (1992). "איתור ספורטאים צעירים וטיפוחם". הוצאת מכון וינגייט, נתניה.
5. לידור ר. (1993). "התפתחות מוטורית בגיל הצעיר". הוצאת מכון וינגייט, נתניה.
6. רוטשטיין, א. (1992). "הביולוגיה והפיזיולוגיה של האדם". הוצאת מכון וינגייט, נתניה.
7. Berger, K,S. Ross, A. (1995). "The Developing Person Through Childhood and Adolescence". Worth Publishers.
8. Safrit, M,J. (1995). "Complete Guide to Youth Fitness Testing". Human Kinetics.

ב. תוכנית לימודים ענפית/מעשית – 274 שעות

מס' מס'1	הנושא הנלמד	מספר שעות	הערות
1	שיחת פתיחה הצגת התוכנית השנתית, חובות התלמיד והדרישות הלימודיות	2	כיתה
2	אימון אישי הגישה המובילה: טכניקה מושלמת, רמת הכדורגל הגבוהה ביותר <ul style="list-style-type: none"> • אימון אישי ייחודי לפי תפקידים ועקרונות=2 שעות • יסודות במשחק הגנה אישי 1*1, 2*1, 3*2=3 שעות • אימון שחקן קישור – חיפוי ותמיכה=2 שעות • אימון שחקן חוד – תרגול במרכז ובאגפים=2 שעות • אימון שוער מתקדם=3 שעות 	12	כיתה+ מעשי
3	כושר גופני ייחודי לכדורגל <ul style="list-style-type: none"> • ניתוח הדרישות הגופניות של הענף=4 שעות • חימום ומשמעותו=2 שעות • סוגי אימון, שיטות אימון ושילובם בכדורגל=6 שעות • אימון מרכיבי הכושר הגופני=4 שעות 	16	כיתה+ מעשי
4	הפעלת חדר כוח	20	כיתה+ מעשי
5	מבוא לטקטיקה <ul style="list-style-type: none"> • תרגיל שחקני הגנה – נסוגה ולוחצת=2 שעות • תרגיל שחקני קישור, העמדת השחקנים, תרגיל שחקני חוד, דרישות ושחקנים=4 שעות • משחק אגפים=2 שעות • מצבים נייחים=2 שעות • יצירת שטח=2 שעות • משחק מסודר=2 שעות 	29	כיתה+ מעשי

		<ul style="list-style-type: none"> • אימון טקטי קבוצה שלמה=1 שעה 	
כיתה+ מעשי	38	<p>תורת הענף – עיוני</p> <ul style="list-style-type: none"> • תכנון ארוך טווח, טיפוח קריירה מגיל צעיר=1 שעות • תכנון ארוך טווח, מחזור 4 שנת=1 שעה • תכנון שנתי=2 שעות • תכנון תקופות ומחזורי אימון (כולל מחנה אימון)=4 שעות • תכנון יומי=2 שעות • תפקיד המאמן=2 שעות • לימוד המשחק=2 שעות • ניתוח המשחק=4 שעות • מוטיבציה=2 שעות • הדרכה בתנאי משחק=2 שעות • הכנת קבוצה לפני משחק=2 שעות • הכנה נפשית לפני משחק=2 שעות • שיפור יכולת שחקנים בינוניים בקבוצה=2 שעות • שעות • סדנת מנהיגות=3 שעות • תקשורת, מדיה=3 שעות • ניהול צוות, תהליך בניית קבוצה, שיחות קבוצתיות=6 שעות • סגנונות משחק=2 שעות • מעקב אחר כשרונות=2 שעות 	6
כיתה+ מעשי	50	<p>תורת הענף המעשי</p> <ul style="list-style-type: none"> • שיטות משחק=4 שעות • טקטיקה קבוצתית=4 שעות • אסטרטגיה קבוצתית – לחץ נסוג, הנעת כדור, התקפות מתפרצות=6 שעות • הגדרת המטרות לכל שחקן בתפקידו במגרש=2 שעות • תיקון תנועת השחקן ובמקביל של כל הקבוצה=2 שעות • שיפור קבלת החלטות=2 שעות • בניית קבוצה – תלכיד קבוצתי כאחת המטרות המרכזיות=4 שעות 	7

		<ul style="list-style-type: none"> • האימון בלחץ, בתנאי משחק=2 שעות <ul style="list-style-type: none"> ✓ הכנה ותרגילים ✓ אבחון ותיקון טעויות • סיבות הבקעת שערים=4 שעות • לחץ=4 שעות • יסודות מפתח במשחק הגנה=4 שעות • יצירת שטח=4 שעות • תמיכה בהתקפה=4 שעות • מצבים נייחים=3 שעות • ניהול משחק=6 שעות • ארגון קבוצה כולל משחק מסודר=5 שעות 	
כיתה+ מעשי	12	<p>כושר גופני ייחודי לכדורגל</p> <ul style="list-style-type: none"> • מינון עומס בתקופות השונות, מבחני יכולת, בקרת אימון=3 שעות • אימון כושר גופני למקצוענים (מהירות, זריזות, סבולת, סבולת מהירות)=3 שעות • חימום כללי / ייחודי=3 שעות • התאוששות ובנייה מחדש=1 שעה • דיון פתוח בליווי מאמני כושר מהליגה הלאומית=2 שעות 	8
כיתה+ מעשי	8	<p>צפייה וניתוח תחרויות</p> <ul style="list-style-type: none"> • מעקב וניתוח משחקי טורניר הנוער בדצמבר – מילוי דף בקרה=6 שעות • ניתוח משחקי כדורגל בוידאו=6 שעות • צפייה וניתוח משחקי כדורגל בינלאומיים=6 שעות 	9
כיתה+ מעשי	10	<p>שימוש בוידאו</p> <ul style="list-style-type: none"> • שימוש בוידאו לניתוח יכולת טכנית של שחקן=3 שעות • ניצול הצילום בוידאו בעבודת המאמן=3 שעות • השימוש בניתוח משחק בוידאו: לימוד היריב, הקבוצה שלך=4 שעות 	10

מעשי	10	ביקור במועדונים – צפייה וניתוח אימונים	11
		<ul style="list-style-type: none"> מעקב אחר דרכי העבודה במועדון בצד הארגוני ובצד המעשי=5 שעות בקרת האימון=5 שעות 	
כיתה	15	תזונה ייחודית	12
		<ul style="list-style-type: none"> הבנה והתייחסות לתזונה כמרכיב חשוב באימון ובמשחק. תפריטים באימון, לפני ואחרי משחק. תוספי מזון. 	
כיתה	6	פגיעות ספורט	13
		<ul style="list-style-type: none"> פגיעות ייחודיות לענף ודרכי הטיפול העיקריות. צורות חבישה – שיעור מעשי. 	
כיתה	10	הרצאות חניך	14
		<ul style="list-style-type: none"> ניהול משחק תקשורת תכנית אימונים – מטרות תכנית נושאים של עבודות גמר שחקני ספסל 	
כיתה+ מעשי	10	אימון נשים	15
כיתה+ מעשי	6	הכנה מנטלית	16
		<ul style="list-style-type: none"> אימון מנטלי הכנה למשחק 	
כיתה+ מעשי	20	מבחנים	19
		<ul style="list-style-type: none"> מבחן עיוני מבחן מעשי בוחן המאמן. הגנה על עבודת גמר בפני ועדה מקצועית. מבחנים עיוניים. מבחנים מעשיים. 	
	274	סה"כ	

1. "ספר קורס מדריכי כדורגל" (1988). ביה"ס למאמנים ולמדריכים ע"ש הולמן, מכון וינגייט.
2. "מקראה במדעי האימון לקורסי מדריכים – רמה א'" (1998). ביה"ס למאמנים ולמדריכים ע"ש הולמן, מכון וינגייט.
3. "חברות ביטאון המאמן – ארגון מאמני הכדורגל בישראל". (RHG 001/0002)
4. וינטרבוטום, ו. (1996). "יסודות הכדורגל". התאחדות לכדורגל בישראל: תל – אביב.
5. יוז, צ'. (1978). "טקטיקה ומשחק צוות". רמדור: תל – אביב.
6. רז, א. (1991). "כדורגל: אימון במחלקת הנוער". מאור: תל – אביב.
7. שלו, ר. (1989 – 1991). "אימון ילדים". החינוך הגופני והספורט, מכון וינגייט, נתניה.
8. שפר, ע. (1976). "יסודות הטכניקה של הכדורגל". הוצאת מכון וינגייט, נתניה.
9. Australian Sports Commission. (1991). "Better Coaching"
10. Australian Sports Commission. (1990). "Coach's Manual"
11. Auste, N., (1987). "Konditionstraining Fussball": rororo.
12. Bisanz, G. Gerisch, G. (1987). "Fussball": rororo.

ד. קורס עזרה ראשונה - 28 שעות

להלן תוכנית הכשרה למגיש עזרה ראשונה למדריכים ולמאמנים בספורט כפי שגובשה עם משרד הבריאות.

התוכנית כוללת 28 שעות כמפורט בהמשך.

** מגיש עזרה ראשונה שעבר בהצלחה את הקורס, יידרש לעבור רענון חד יומי בן 6 ש' מידי שנתיים (את הרענון יש לעבור אחת לשנתיים מסיום הקורס)
מדריכי ומאמני ספורט העובדים במגרשי ספורט גדולים, בעת תחרויות גדולות בהם מס' המשתתפים עולה על 200, יעברו הכשרה נוספת בת 4 ש', שימוש ותפעול על מכשיר ההחייאה.
אין בתוכנית זו וההוראות המפורטות לעיל כדי לגרוע מהוראות כל דין.

מטרת הקורס

רכישת ידע בסיסי בעזרה ראשונה עד להגעת דרג רפואי בכיר, החניך יהיה מסוגל להגיש ע"ר, לבצע סעד חיים וטיפול במצבי חירום וטראומה באופן בסיסי. עמידה במבחן מסכם בציון עובר של 80% לפחות.

משך הקורס

28 שעות – 3-4 ימים.

קהל היעד

מאמני ומדריכי ספורט

קריטריונים לקבלה לקורס

- הקורס מיועד למועמדים העונים לדרישות קבלה בקורסים להכשרת מאמנים ומדריכים
- חומר לימוד בקורס: ספר עזרה ראשונה במצבי חירום.

תוכנית הקורס

הנושא	תיאור נושאי משנה עיקריים	סה"כ שעות	אמצעי עזר נדרשים
קליטה	קליטה רישום ושיחת פתיחה	0.5 ש'	טפסי רישום
החייאה	מצבים הדורשים החייאה לחולה משולש החיים, סכמת הישרדות	1.5 ש'	דגם ריאה, דגם לב
החייאת תרגול	תרגול החייאה – מבוגר בודד	1.5 ש'	בובות תרגול
החייאת זוגות	תרגול החייאה בזוגות, תינוק וילד, הוצאת גוף זר	1 ש'	דגם ראש, בובות תרגול
החייאה עם מכשיר	תרגול עם מכשירים	1 ש'	אמבו סקשן, חמצן
חמצן סרט	הכרת בלון חמצן+מינונים ותרגול	1 ש'	בלון חמצן, סרט+וידאו
חוסר הכרה	מצבי חוסר הכרה עם נשימה, הכרת מחלות	1.5 ש'	
מחזור הדם	אנטומיה של מחזור הדם	1.5 ש'	מפה אנטומית, סרט
מערכת הנשימה	אנטומיה של מחזור הנשימה	1 ש'	מפה אנטומית, סרט
התקפי לב	אוטם בשריר הלב, תעוקת חזה, אי ספיקת לב, אסטמה L.P 250	1.5 ש'	דגם לב

	1 שעה	הכרת מצב הולם, כולל סוגים	הולם לסוגיו
חומרי חבישה שקיות קירור, אברים	1.5 שעה	הדגמה ותרגול מעשי	עצירת שטפי דם
מדי לחץ דם	1 שעה	מדידת לחץ דם עיוני+מעשי מדידת דופק+נשימה	מדידת לחץ דם
מפה אנטומית	-1 שעה	אנטומיה של מערכת העצבים כולל פגיעות ראש, חבלות+תרגול	מערכת העצבים
מפה אנטומית	1.5 שעה	אנטומיה של בית החזה כולל פגיעות חזה פתוחות, סגורות	פגיעות חזה
מפה אנטומית, דגם איברים פנימיים חומרי חבישה	1.5 שעה	אנטומיה של אברי הבטן, פגיעות בטן ואגן טיפול בפגיעות בטן	פגיעות בטן
חומרי חבישה, שקיות קירור, סרט	1.5 שעה	מבנה העור, עקרונות חבישה	פצעים וכוויות
מפה אנטומית, שלד חומרי חבישה	2 שעה	אנטומיה של מערכת התנועה הכרת השלד, שברים כולל קיבוע ושברים מיוחדים	מערכת התנועה
סד תומס	0.5 שעה	פגיעות מעיכה והדף כולל סד תומס	פגיעות מעיכה והדף
לוחות גב, קסדה	1 שעה	חילוץ נפגעים, קיבוע ללוח גב, כולל צווארון פילדלפיה, כללי בטיחות בהרמה ונשיאת נפגעים	לוחות גב
	0.5 שעה	הכשות נחש, כלבת, עקיצות עקרב	פגיעות מבע"ח
	0.5 שעה	תחקור חולה וקבלת מידה מחולה/נפגע	קבלת מידע
חומרי חבישה,	1.5 שעה	חזרות בע"ר כולל סימולציה	חזרות בע"ר
טופסי בחינה, מכשור החייאה, חומרי חבישה וקיבועים	2 שעה	מבחנים עיונים ומעשיים	מבחנים מסכמים
סה"כ שעות 28 שעות			